

(Polo)zapomenuté příběhy Jana Brejchová a Richard Šebela

2. díl

Patřili do skupiny, které se říkalo
„Tanečníci Mobi Urbanové“

Nejstarší neslyšící si je určitě pamatují dodnes. Jana Brejchová, Richard Šebela, Otýlie Hořejšová, Olga Čálková. Zastavme se u prvních dvou - Jany Brejchové a Richarda Šebeli. Oba měli společné vzdělání, byli sečtělí, uzavření. Oba dobrovolně odešli ze života.

JANA BREJCHOVÁ

Narodila se roku 1929 v Písku, většinu svého života strávila v Praze, kam se s ní rodiče přestěhovali, když zjistili, že neslyší. Bydleli na Smíchově na Praze 5 poblíž ústavu pro hluchoněmé. Rodiče dobře znali problematiku neslyšících, protože pracovali ve Svazu invalidů. Matka dělala sekretářku, JUDr. Brejcha právníka. Jejím třídním učitelem byl Vlastimil Císař a spolužáky jí byly další znamenité neslyšící osobnosti – Otta Panský, Václav Macháček, Josef Solar, Olga Čálková a další. „Ve škole nám Jana ráda vyprávěla, od dětství hodně a ráda četla. Vždy o přestávce jsme si sedli kolem ní. Nezapomenu, jak vždy začínala: Byl jednou jeden král. Ten měl tři dcery...“ vzpomíná na svou spolužačku Olga Masníková. Jana velmi dobře mluvila a psala krásným písmem. Vyučila se švadlenou a pracovala tehdy v lepším dámském salónu na Národní třídě.

Jana Brejchová (vpravo) s Otýlíí Hořejšovou a Olgou Čálkovou jdou ze cvičení u Mobi Urbanové

Neslyšící na ni vzpomínají jako na šikovnou, zručnou a pracovitou švadlenu.

Především však byla výbornou tanečnicí a baletkou. Jednou z nejlepších mezi neslyšícími. Její učitelkou byla sama Mobi Urbanová. V roce 1950 se Jana provdala za Svatopluka Procházkou. Odstěhovali se spolu do Brna, kde Svatopluk pracoval jako vedoucí účetní v rodinné firmě Prošit, velkoob-

chod papírem. Po sedmi letech se rozvedli, byli bezdětní. Zajímavý byl důvod: Prof. MUDr. Miloslav Seeman, zakladatel čsl. foniatrie, děti manželům nedoporučil, aby nebyly také neslyšící. Jana Brejchová se vrátila do Prahy. Nejdříve žila na Smíchově, později v Košířích, šila šaty v podniku na Jungmannově náměstí. Našla si novou známost, neslyšícího Rakušana, ale ani tento vztah nevydržel dlouho.

Přestože jako tanečnice i švadlena byla uznávaná, její osobní život nebyl naplněn. Jakoby se svou citlivou povahou ani nepatřila do uspěchané doby. Svou osamělost se rozhodla vyřešit dobrovolným odchodem ze života. V návalu deprese doma rozstříhala všechny své šaty a pustila si v karmě plyn... Venku začínalo jaro 1968.

Tři kamarádky: Jana Brejchová (vlevo), Sapho Mathanaili z Albánie a Věra Procházková